

Terenci als USA - Terenci Moix

L'any 1972 Terenci Moix (1942-2003) passa tres mesos als Estats Units. D'aquest viatge en sortirà el llibre titulat *Terenci als USA* (ara recuperat per L'Avenç), on parla de Nova York, Filadèlfia, Los Angeles i San Francisco. Als trenta anys, Moix, que havia publicat mitja dotzena de llibres i havia guanyat un parell de premis literaris, era l'*enfant terrible* de la literatura catalana de l'època.

La prosa de Moix resulta prou actual, excepte algunes paraules que han passat avall com *tost* i *enciser*. El llibre és un viatge al passat que serveix tant per acostar-nos als Estats Units de l'època com per saber com era l'autor i, de retruc, com érem nosaltres. Alguns espais que visita mantenen l'interès turístic, com Broadway, Disneyland o Hollywood, si bé també reserva una estona per al *wild side* del Bowery, el Gay Power, els cinemes porno o la instal·lació de Simon Rodia a Los Angeles. No resulten irrelevantes les absències: el Bronx, el rock, els esports.

El que sobta més és el bagatge literari de l'autor, que avui dia trobem francament clàssic: Scott Fitzgerald, Raymond Chandler, García Lorca. A Filadèlfia visita el museu dedicat a Rodin, però no es refereix en cap moment a les obres de Marcel Duchamp, situades a uns centenars de metres. Ara bé, el que sorprèn més del llibre és la visió moralista i condescendent de la cultura. Així, Moix considera Disneyland "un monstre d'impostura" i es mostra molest per la trivialització i el kitsch, dues paraules omnipresents en el llibre, sempre utilitzades en sentit negatiu: encara no havíem assumit la postmodernitat. Encara sobta més la crítica constant al "mal gust" del que veu. Terenci Moix revela facetes dels setanta que tendim a oblidar: la mirada més ideològica que festiva, i les conviccions estètiques. Avui dia el viatger europeu s'esforça més a ser comprensiu, o mostra un cert humor, o si més no ho fa veure.